Institutionen för socialt arbete

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Psykoterapeutisk teori och metod: grunder, vetenskapsteori och integration **24.0 Högskolepoäng**
24.0 ECTS credits

Psychotherapeutic theory and method: fundamentals, theory of science and integration

Kurskod:	SUT001
Gäller från:	VT 2023
Fastställd:	2018-12-12
Ändrad:	2022-05-04
Institution	Institutionen för socialt arbete
Ämne	Psykoterapi
Fördjupning:	A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Fastställd av Institutionsstyrelsen vid Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Antagen till Psykoterapeutprogrammet i socialt arbete, 90 hp

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
VETÖ	Vetenskapsteori- översiktskurs	3
ETJU	Etik och juridik	2
TEMO	Teori och metod i psykodynamisk psykoterapi	10
VEFO	Vetenskapsteori - psykoterapeuten som klinisk forskare	2
MUPO	Människan i utveckling - psykisk hälsa och ohälsa	7

Kursens innehåll

Kursens syfte är att integrera kunskap om psykodynamisk teori och metod med sociala och etiska perspektiv. Kursen behandlar aktuell psykoterapiforskning samt de lagar och regelverk som är aktuella för psykoterapeutsik verksamhet. Centralt i kursen är kunskap om teorier och metoder i psykodynamisk terapi samt aspekter av psykoterapeutens roll som klinisk forskare. Vidare behandlas psykisk hälsa och ohälsa utifrån utvecklingspsykologiska och psykosociala perspektiv.

Innehåll:
- Vetenskapsteoretiska grunder
- Etiska och juridiska förutsättningar för psykoterapeutisk verksamhet
- Teorier och metoder i psykodynamisk behandling
- Psykoterapeuten som klinisk forskare
- Förklaringsmodeller till psykisk hälsa och psykisk ohälsa
- Kärnkompetenser i psykoterapi med särskild inriktning mot psykodynamisk psykoterapi

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenterna kunna:
- Diskutera klinisk forskning med särskilt fokus på begreppen common factors och allians mellan

psykoterapeut och patient
- Redogöra för gällande regelverk samt visa förmåga att förstå innebörden av etiska regler avseende psykoterapeutisk verksamhet
- Kunna redogöra för och analysera faserna i den psykoterapeutiska processen
- Visa insikt om hur kliniskt psykoterapeutisk arbete kan bidra till forskning samt visa kunskap om hur forskning inom psykoterapeutisk verksamhet bedrivs
- Analysera och kritiskt granska olika teorier och förklaringsmodeller till psykisk hälsa och ohälsa

DELKURSERNAS INNEHÅLL OCH FÖRVÄNTADE STUDIERESULTAT

Delkurs 1: Vetenskapsteori - en översikt, 3 hp

Innehåll

- Aktuell forskning inom psykoterapi
- Begreppen "Common factors" (gemensamma faktorer) och alliansforskning samt dessas betydelse för psykoterapi
- Orientering i forskningsstödet för psykodynemaisk terapi (PDT)

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenterna kunna:
- Visa förståelse för och kunna diskutera betydelsen av vetenskapligt stöd och evidens för psykodynamisk terapi
- Redogöra för och diskutera det aktuella forskningsläget för psykoterapi generellt och relationell psykoterapi specifikt
- Analysera och kritiskt granska forskning, forskningsmetoder och terapeutiska metoder inom psykoterapi

Delkurs 2: Etik och juridik, 2 hp

Innehåll

- Aktuell lagstiftning och regelverk för psykoterapeutisk verksamhet
- Etiska överväganden inom psykoterapeutisk verksamhet
- Juridiska och etiska förutsättningar för den psykoterapeutiska ramen

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- Redogöra för samt visa förtrogenhet med de lagar och regler som gäller för psykoterapeutisk verksamhet
- Tillämpa etiska regler för psykoterapeutisk verksamhet samt visa förtrogenhet med de etiska riktlinjer som formulerats av olika yrkesförbund
- Redogöra för hur den psykoterapeutiska ramen relaterar till juridiska och etiska regler

Delkurs 3: Teori och metod i psykodynamisk terapi, 10 hp

Innehåll

- De ramar som utgör grunden för psykoterapeutisk behandling
- Alliansen med patienten som en förutsättning för psykoterapeutiskt arbete
- Den psykoterapeutiska intervjun, det undersökande förhållningssättet och den psykoterapeutiska bedömningen
- Grundläggande psykodynamisk teori och begreppsbildning
- Metoder inom den psykoterapeutiska behandlingen
- Praktiska övningar för att utveckla kärnkompetenser som psykoterapeut

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- Redogöra för och visa förmåga att inleda en psykodynamisk terapi
- Visa förmåga att göra psykoterapeutiska bedömningar utifrån den kliniska intervjun

- Visa förmåga att göra psykodynamiska fallformuleringar
- Visa förmåga att utifrån fallformulering, bedömning och överenskommelse med patienten planera och påbörja psykoterapeutisk behandling
- Visa förståelse för det psykoterapeutiska förloppet med inledning, arbetsfas och avslutning
-Diskutera och analysera olika psykoterapeutiska metoder och interventioner

Delkurs 4: Vetenskapsteori - psykoterapeuten som klinisk forskare, 2 hp
Innehåll

- Psykoterapeutens uppgift att sätta sig in i och aktivt använda sig av aktuell forskning
- Utvärdering av forskning på den egna psykoterapeutiska verksamheten
- Psykoterapeutens roll i att bidra till kunskapsutveckling och forskning inom det psykoterapeutiska området

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- Visa förmåga att uppfatta paralleller mellan psykoterapeutisk verksamhet och forskning
- Visa förståelse för och utveckla den egna rollen som psykoterapeut och forskare i den egna verksamheten
- Redogöra för och diskutera möjligheterna samt betydelsen och begränsningarna i det egna bidraget till forskningsområdet
- Visa förståelse för hur integration och integrativa ansatser inom psykoterapi kan bedrivas med stöd av forskning på vetenskapliga grunder

Delkurs 5: Människan i utveckling - psykisk hälsa och ohälsa, 7 hp

Innehåll

- Utvecklingspsykologiska perspektiv
- Människans utveckling i ett livscykelperspektiv
- Sexualitet, sexologi och psykoterapi
- Olika förklaringsmodeller till psykisk hälsa och psykisk ohälsa
- Hur psykoterapeutisk behandling kan bidra till psykisk hälsa

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- Redogöra för olika förklaringsmodeller om människans utveckling genom livet samt hur tidigare utvecklingsnivåer påverkar senare
- Visa förståelse för utvecklingspsykologiska begrepp utifrån det psykoterapeutiska arbetet
- Redogöra för och diskutera kroppens och sexualitetens grundläggande betydelse för utvecklingen av psykiska processer
- Diskutera olika motivationssystem som sexualitet, anknytning och affekter och dessas betydelse för den psykiska utvecklingen
- Visa förtrogenhet med hur man kan arbeta med sexualitet i psykoterapi
- Analysera och kritiskt granska olika förklaringsmodeller till vad som bidrar till psykisk hälsa och hur människor utvecklar psykisk ohälsa
- Analysera hur psykoterapeutisk behandling kan bidra till psykisk hälsa och lindra ohälsa

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. Dessa föreläsningar, seminarieuppgifter och gruppövningar är obligatoriska inslag på kursen. Om en student missar ett undervisningstillfälle kan kompensering ske genom skriftlig ersättningsuppgift.

Undervisningen sker på svenska.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig på kursplattformen senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a. Examinationsformer

Kursen examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter i form av hemtentamen samt muntliga redovisningar i form av reflektioner på gruppövningar samt reflektioner på egna och andra kursdeltagares inlämningsuppgifter

Delkurs 1: Vetenskapsteori - översiktskurs, 3 hp. Delkursen examineras med hemtentamen genom individuell inlämningsuppgift som bedöms på skalan G/U.

Delkurs 2: Etik och juridik, 2 hp. Delkursen examineras genom hemtentamen med individuell inlämningsuppgift samt muntlig redovisning och bedöms på skalan G/U.

Delkurs 3: Teori och metod i psykodynamisk psykoterapi, 10 hp. Delkursen examineras med hemtentamen genom individuell inlämningsuppgift som bedöms med graderad betygsskal (A-F) samt med betyget G/U i praktiska moment under handledning.

Delkurs 4: Vetenskapsteori - psykoterapeuten som klinisk forskare,
2 hp. Delkursen examineras med hemtentamen genom individuell inlämningsuppgift samt muntlig redovisning och bedöms på skalan G/U.

Delkurs 5: Människan i utveckling - psykisk hälsa och ohälsa, 7 hp. Delkursen examineras med hemtentamen genom individuell inlämningsuppgift i form av hemskrivning och bedöms enligt graderad betygsskala A-F.

b. Betygsskala

Betygssättning sker enligt en sjugradig och målrelaterad betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt

Underkända betyg:
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

c. Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas vid kursstart.

d. Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på delkurs 3 och 5, G på övriga kurser, samt fullgjorda obligatoriska moment.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska moment. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Individuella skriftliga examinationsuppgifter (hemtenta) som lämnas in efter anvisad tidpunkt bedöms med högst betygsgrad C.

Kursens slutbetyg är en sammanvägning av resultaten på samtliga individuella hemskrivningar och muntliga redovisningar, och att övriga kurskrav är uppfyllda. För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på de två kurserna om 7 hp respektive 10 hp, G på kurserna om 3 hp eller mindre, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningarna i kursbeskrivningen.

Bokstavsbetygen A-E omvanlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängtal. Betyget på hela kursen sätts således samman av genom ett viktat genomsnitt av delar av kursen. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e. Underkännande

Beträffande regler för examination och omexamination, fastställda av institutionsstyrelsen, se institutionens

hemsida.

Studerande som fått underkänt betyg på examinationsuppgifter två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan görs till studierektor för utbildningen på avancerad nivå.

Studerande som fått godkänt betyg får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f. Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till betyg E på individuella inlämningsuppgifter kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Om komplettering ej godkänns blir betyget F.

h. Vilseledande

Plagiering och andra försök till vilseledande (exempelvis självplagiering), vid examination eller annan bedömning av studiepresentation leder till anmälan för misstänkt fusk, vilket kan medföra disciplinära åtgärder.

Kurslitteratur

Kurslitteraturen finns tillgänglig påinstitutionens hemsida senast två månader innan kursstart.